

Slovensko-maďarská štúdia územného rozvoja prihraničného územia Euroregiónu Neogradensis

Skrátený dokument pre trojjazyčnú štúdiu prihraničného
regiónu pozdĺž hranice Banskobystrického kraja a župy
Nógrad s ťažiskami Lučenec a Salgótarján

SLOVENSKA

MAGYARORSZÁG

Riešené územie

NOVOHRAD

SALGÓTARJÁN

Spracovateľ

AUREX

VÁROSFEJLESZTÉS RT.

Hlavný riešiteľ
Spoluriešitelia

Ing.arch. Július Hanus, CSc.
Ing. Kristián Szekeres
Dr. Martina Pavlovkinová
Ing. Ladislav Červeň
Ing. Barbora Hanáková

Bajnai László fejlesztési igazgató
Gutai Berta településmérnök

Objednávateľ

Ministerstvo Výstavby a Regionálneho
Rozvoja, Slovenská Republika
(Ministry of Construction and Regional
Development of the Slovakian Republic)

A Magyar Köztársaság Miniszterelnöki
Hivatalának Területrendezési Főosztálya
(Department for Physical Planning to the
Prime Minister's Office of the Hungarian
Republic)

A Nógrád Megyei Területfejlesztési Tanács
Nógrád Megyei Területfejlesztési
Ügynöksége
(Nógrád County Regional Development
Agency to the Nógrád County Regional
Development Council)

Január 2004.

I. ÚVOD

I. Úvod

Táto úloha je spracovaná v rámci plnenia záväzkov a možností vyplývajúcich z medzištátnej zmluvy o spolupráci medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou v oblasti plánovania rozvoja cezhraničného územia, resp. medziregionálnych vzťahov. V súvislosti s tým bol pôvodným objednávateľom úlohy Ministerstvo životného prostredia SR, teraz na základe prenose relevantných kompetencií je ním Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja, zatiaľ čo na maďarskej strane bola sekcia Ministerstva poľnohospodárstva a územného rozvoja neskôr, po reštrukturalizácii – transformovaná na Úrad vlády Maďarskej republiky.

	Územné plánovanie dlhodobé		Regionálne plánovanie strednodobé	
	Národná úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň	Regionálna úroveň
Slovenská republika	KURS	Územné plány vyšších územných celkov	Národný rozvojový plán Operačné programy	Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja regiónu
Cezhraničná spolupráca		Štúdiá územného rozvoja cezhraničného územia Euroregiónu Neogradiensis	Phare CBC Interreg III A	Strategický rozvojový plán Euroregiónu Neogradiensis Územný a regionálny rozvojový projekt Slovensko-Maďarského cezhraničného regiónu
Maďarská republika	Národný územný plán		Národný rozvojový plán Operačné programy	Program sociálno-ekonomického rozvoja regiónu

I.1. Zadanie

Práce na tejto úlohe začali na základe ponuky zadanej zadávateľom v jeseni 2000, podnietenej vyzvaním príslušných ministerstiev dvoch krajín, čomu predchádzali podrobné diskusie kompetentných orgánov, menovite zástupcov orgánov štátnej správy a zahrnutých aktérov verejného a súkromného sektora na slovenskej aj maďarskej strane.

Predmetom riešenia urbanistickej štúdie je:

- globálna analýza súčasného stavu štruktúry osídlenia,
- identifikácia jeho rozvojových možností a
- návrh koncepcie jeho ďalšieho rozvoja.

Štúdia zahŕňa:

- územie južných okresov Banskobystrického kraja (Veľký Krtíš, Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota a Revúca) na slovenskej strane, so zvláštnym zameraním na rozvoj územia okresov Lučenec a Poltár,

- a Nógrádsky kraj so zvláštnym zameraním na rozvoj Sálgotarjánu a industrializovaných zón okolo neho na maďarskej strane

Cieľom tohto projektu je poskytnúť smerovanie cezhraničnej spolupráce v oblastiach rozvoja Euroregiónu Neogradiensis.

Predpokladané časové rozpätie riešenia úlohy je 10 – 15 rokov.

Štyri hlavné špecifiká tejto úlohy sú:

1. analýza dynamiky rozvoja cezhraničného regiónu
 - a.) charakteristika súčasného stavu
 - b.) SWOT analýza
2. ciele, priority, opatrenia, ktoré treba uskutočniť
3. integrovaná schéma územného rozvoja
4. návrhy a pripomienky

Body 1a, 1b, 2, 3, and 4 sú podrobnejšie rozdelené nasledovne:

- Ľudské zdroje, sídelná štruktúra, demografická charakteristika
- Ochrana životného prostredia, prírody a scenérie
- Dopravná a technická infraštruktúra
- Ekonomická štruktúra

Spoločným cieľom obidvoch, maďarskej aj slovenskej strany je odpovedať na problémy existujúce kvôli periférnej polohe aglomerácií a napomáhať k rozvoju regiónu.

Na konci roka 2003 bola dokončená upravená skrátená verzia štúdie, čím sa ukončila táto fáza projektu..

I.2. Riešiteľský kolektív

Nezávislé riešenie úlohy bolo zabezpečené medzištátnou pracovnou skupinou expertov, kde slovenskú časť tvoril tím firmy Aurex a maďarskú časť tvoril tím firmy SCET Hungaria – meno tejto firmy sa zmenilo na Urban Development Co. Ltd. Spracovanie prebiehalo v úzkej súčinnosti, hlavne so zástupcami regionálnych orgánov štátnej správy a obchodnej komory na oboch stranách hraníc.

I.3. Metodika spracovania

Preštudovaním rozvojových možností riešeného územia z hľadiska využitia potenciálu cezhraničnej spolupráce Slovensko-Maďarskej so špeciálnym zameraním na vzťahy Lučenca a Šalgótarján, resp. so vzťahom na rozhodujúcu metropolu tejto časti Európy – Budapešť, ako aj vzhľadom na disponibilné prostriedky bol predmet úlohy spresnený ako cezhraničná štúdia priestorového rozvoja.

Pri návrhu metodiky cezhraničnej štúdie sa vychádzalo z posudkov slovenských a maďarských expertov navrhujúcich metodiku cezhraničnej štúdie územného rozvoja regiónov pozdĺž rieky Dunaj, čo aj bolo v tejto lokalite overené. Táto východisková metodika bola cezhraničným riešiteľským tímom následne upravená a odsúhlasená zadávateľom.

Základnou charakteristikou prístupu je snaha o istú mieru integrácie prístupov územného plánovania a regionálnej politiky pri jej spracovaní, tak aby boli postihnuté základné dlhodobé trendy rozvoja charakterizované v územnoplánovacej dokumentácii hlavne v oblasti rozvoja dopravy a technickej infraštruktúry. Hlavným cieľom bolo napojiť región na medzinárodné dopravné koridory európskeho významu za účelom mobilizovania vnútorných zdrojov regiónu.

Komplikácie, s ktorými sa stretlo pri špecifikácii metodiky boli rozdiely v legislatíve, rozdiely vo verejnom systéme administratívy a absencia niektorých plánovacích dokumentov na jednotlivých stranách.

Pri navrhovaní metodológie boli oblasti porovnávajúce sídelnú štruktúru a životné prostredie navrhnuté slovenskou stranou, zatiaľ čo oblasti porovnávajúce dopravnú a technickú infraštruktúru a ekonomickú štruktúru boli navrhnuté maďarskou stranou.

Vzhľadom na predpoklad, že rozvoj cezhraničnej spolupráce bude v blízkej budúcnosti postavený na principiálne nové základy vyplývajúce z členstva obidvoch krajín v EÚ, vychádza metodika z predpokladu, že v rámci jej kapacitných možností je potrebné poukázať na základné možnosti rozvoja obidvoch častí euroregiónu, ktoré historicky tvorili jeden celok. Metodika predpokladá, že budú nasledovať ďalšie plánovacie kroky, ktoré jednotlivé ciele, priority, opatrenia a projekty budú ďalej rozvíjať.

V súvislosti s tým sa metodika zamerala na postihnutie základných systémových úrovní cezhraničnej spolupráce a to na úrovni medzištátnej, medziregionálnej a cezhraničnej. Práca sa sústredila najmä rozpracovanie grafickej časti, hlavne kvôli jej väčšej názornosti v podmienkach cezhraničnej štúdie. Zjednotenie textovej časti, hlavne čo sa týka prvej kapitoly, kde sa porovnávajú existujúce charakteristiky jednotlivých častí cezhraničného územia je komplikované rozdielnymi metódami zberu a vyhodnocovania štatistických údajov v SR a MR.

Skrátené znenie bolo spracované vo forme akčného materiálu, ktorý má za úlohu vybrať podstatné veci a špecifikovať ďalšie kroky za účelom dosiahnutia pôvodne zamýšľaného cieľa.

I.4. Postup prác

V roku 2000 boli spracované analytické časti štúdie za slovenskú časť územia, ktoré boli zhodnotené orgánmi Banskobystrického kraja. Tiež boli zhodnotené vstupy z ROP.

V prvej polovici roku 2001 bola spracovaná analytická časť za územie na maďarskej strane. Následne boli v druhej polovici roku 2001 a v roku 2002 spracované kapitoly 2,3 a 4. Tento dokument bol jednomyseľne schválený Rozvojovou radou Néogradenského kraja.

V roku 2002 sa uskutočnili práce spojené s prekladom spracovaných materiálov z národných jazykov do angličtiny, ktorá bola zvolená ako spoločný jazyk pre súčasný spoločný materiál.

Napriek známym problémom medzinárodnej spolupráce, obe strany profitujú zo spoločných aktivít, získavaním informácií o výzvach a príležitostiach, ktoré sú poskytované zástupcami regiónov.

Koncom roka 2003 a začiatkom roka je spracovávané skrátené znenie, ktoré vychádza z aktualizácie konkrétnych zamýšľaných projektov a pripravovaného CIP Interreg IIIA.

Tvorbe skráteného znenia predchádzali tri spoločné rokovania a súčasná verzia je výsledkom posledného stretnutia uskutočneného v januári v Lučenci.

II.

ANALÝZA ROZVOJA DYNAMIKY

II. Súčasná cezhraničná dynamika - SWOT Analýza

Cezhraničný región je silne ovplyvnený mestom Budapešť, ktoré je aglomeráciou stredoeurópskeho významu a mestami Banská Bystrica – Zvolen (cca 150 000 obyvateľov), ktoré sú aglomeráciami slovenského významu. Sídlna štruktúra cezhraničného regiónu sa môže rozdeliť do troch častí: západná (Balassagyarmat, Veľký Krtíš a Šahy), centrálna – stredná (Salgotarian, Lučenec) a východná (Rimavská Sobota). Druhá uvedená oblasť susedí na maďarskej strane s aglomeráciou Miskolc, ktorá sa nachádza mimo Neogradienskeho regiónu. Pre zvyšok regiónu je typická rozsiahla oblasť vidieckeho charakteru.

II.1. Ľudské zdroje, sídelná štruktúra a životná úroveň

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostatočne dostupná pracovná sila s priaznivým počtom ekonomicky aktívneho obyvateľstva, zručnosťami v priemysle, metalurgii, remeslách, poľnohospodárstve a lesníctve. ▪ Vhodná pozícia pre rozvoj sídelnej štruktúry vyzdvihnutej existujúcimi severo-južnými a východno-západnými rozvojovými osami, národného aj európskeho významu. ▪ Zvýhodnená hraničná pozícia schopná pritiahnúť záujem aglomerácie Budapešti. ▪ Vhodné podmienky prostredia pre osídlenie. ▪ Rôznorodosť existujúcej štruktúry osídlenia vhodného pre rôzne typy rozvoja. ▪ Existujúce centrá s dobrými podmienkami (Lučenec, Sálgotarján) poskytujúcimi základ pre cezhraničný rozvoj. ▪ Vhodné podmienky pre rozvoj turizmu v celej oblasti v zimnej aj letnej sezóne, založených na dobre zachovanom životnom prostredí vidieka a odľahlých dedín v horskej krajine. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nevyvážený, nepriaznivý vek, vzdelanostná a sociálna štruktúra obyvateľstva vyplývajúca z národných údajov obidvoch krajín. ▪ Dlhodobo vysoká úroveň nezamestnanosti. ▪ Vysoké zastúpenie Rómskeho obyvateľstva s nízkym stupňom vzdelania. ▪ Nízka sociálna a životná úroveň v regióne, vysoká nezamestnanosť. ▪ Nevhodnosť existujúcej cezhraničnej spolupráce pre dlhodobé operácie. ▪ Nízky stupeň urbanizácie s vysokým zastúpením vidieckeho osídlenia v severo-západnej a severo-východnej oblasti regiónu. ▪ Nevhodnosť infraštruktúry turizmu pre požadovaný rozvoj.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Susediace mestské zóny významnej veľkosti a veľký počet obyvateľov v strede cezhraničného regiónu, pozdĺž severo-južnej osi (Pásztó, Bátoronytereny, Sálgotarján, Fíľakovo, Lučenec, Poltár). ▪ Možnosti pre rozšírenú cezhraničnú spoluprácu v oblasti trhu práce, kultúry, turizmu, obchodných kontaktov atď. ▪ Rozvoj regiónu môže byť ďalej zväčšovaný existujúcimi rozvojovými osami zabezpečujúcimi ľahký prístup do susedných ekonomických centier. ▪ Potenciál pre vidiecke osídlenie pre rozvoj vidieckeho turizmu. ▪ Životné prostredie hôr poskytuje možnosti pre víkendový turizmus pre aglomeráciu Budapešti, Miskolc a severnú časť Veľkej maďarskej nížiny. ▪ Možnosti využívania termálnych vôd Lučenca pre liečebné a rekreačné účely. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sociálno-ekonomické dopady na región môžu ďalej rozvetviť už nevyrovnanú demografickú štruktúru. ▪ Migrácia mladých ľudí do ekonomicky rozvinutejších regiónov. ▪ Rozširovanie nemorálnych trendov v spoločnosti. ▪ Zaošťávanie v oblasti vzdelávania a využívania informačných technológií. ▪ Nezvratný úbytok obyvateľov v malých sídlach. ▪ Silná, súbežná koncentrácia sociálnych aj kultúrnych problémov v niektorých sídlach. ▪ Strácanie atraktivity pre turizmus niektorých sídiel v dobrých lokalitách kvôli sociálnym a demografickým problémom.

II.2. Životné prostredie, ochrana prírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatívne nízky dopad sídel na prírodné životné prostredie. ▪ Región bohatý na prírodné chránené oblasti ako aj kultúrne dedičstvo. ▪ Nárast kvality životného prostredia vďaka ukončeniu ťažkého priemyslu, expanzii technológií chrániacich životné prostredie a zníženie dopadov poľnohospodárstva na životné prostredie. ▪ Významné prírodné zdroje (minerály, lesy, atď.). ▪ Inštitucionálny systém pre likvidáciu komunálneho odpadu vo všetkých sídlach. ▪ Rozvojové aktivity neziskového sektoru v oblasti ochrany životného prostredia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Miestny deficit v zásobovaní pitnou vodou na Slovensku a nízka kvalita vody na oboch stranách cezhraničného regiónu. ▪ Ťažba dreva v chránených oblastiach. ▪ Slabá infraštruktúra v oblasti odpadového manažmentu a manažmentu splaškových vôd. ▪ Závažné škody na životnom prostredí v oblastiach bývalého ťažkého priemyslu, vysoká kontaminácia riek, znečistenie pôdy a z toho vyplývajúce poškodenie podzemnej vody. ▪ Nízka úroveň cezhraničnej spolupráce v oblasti ochrany životného prostredia.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Možnosti pre rozvoj turizmu založenom na priaznivom životnom prostredí a bohatom kultúrnom dedičstve. ▪ Kogenerácia elektrickej energie v rámci existujúcich tepelných zdrojov. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nízka priorita problematiky životného prostredia. ▪ Ohrozenie kvality povrchovej a podzemnej vody ekonomickými aktivitami a nedostatočným systémom splaškových vôd. ▪ Nárast dopravy ohrozujúcej kvalitu vzduchu. ▪ Nedostatočný rozpočet pre zabezpečenie prospešného verejného rozvoja. ▪ Neúspech implementácie revitalizačných programov pre kontaminované industriálne oblasti. ▪ Absencia cezhraničnej spolupráce pri ochrane životného prostredia.

II.3. Dopravná a technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ výhodná dopravno-geografická pozícia ▪ blízkosť stredoeurópskeho uzla Helsinských koridorov ▪ blízkosť V. Helsinského koridoru ▪ dopravný koridor hlavnej cesty č. 21 spájajúci sa s najurbanistickejším regiónom: rozvojové a dopravné osi strednej časti južného Slovenska v Lučenci ▪ zabezpečenosť technickej infraštruktúry potrebnej pre ekonomické aktivity ▪ zabezpečenosť zásob elektriny a pitnej vody pre populáciu ▪ zásoby plynu boli vytvorené do významného rozmeru ▪ Lučenec je prirodzený regionálny uzol železničného a cestného dopravného významu ▪ oblasť Lučenca and Salgótarján je uzlom pre energetické a komunikačné siete cezhraničného regiónu aj za jeho hranicami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ úplná zastaranosť technického stavu železničnej trate Hatvan-Salgótarján-Filakovo ▪ stále extrémne nízke percento domácností napojených na kanalizačný systém ▪ vyčerpanie kapacity hlavnej cesty č. 21 medzi uzlami hlavných ciest č. 22 a 23 ▪ vyčerpanie kapacity hlavnej cesty č. 21, v sektore medzi Salgótarjánom a Filakovom ▪ neexistencia medzinárodnej železničnej trate medzi dopravným koridorom hlavnej cesty č. 2 spôsobuje, že šance na vytvorenie kombinovanej nákladnej dopravy sú nízke ▪ podiel železníc na doprave sa znižuje ▪ chýbajúce železničné spoje medzi Šahami a Balassagyarmatom ▪ chýbajúce mostné a cestné prepojenia cez rieku Ipoly pozdĺž hranice
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využitie priaznivej dopravnej geografickej pozície v záujme ekonomického rozvoja cezhraničného regiónu vedomím zlepšením koridoru hlavnej cesty č. 21 ▪ vytvorenie podmienok pre dopravnú infraštruktúru potrebnú pre ekonomický rozvoj v urbanizovanom regióne Pásztó-Bátonyterenye-Salgótarján-Lučenec, vybudovaním rýchlostnej komunikácie s 2 pruhmi v každom smere v koridore hlavnej cesty č. 21 ▪ prepojenie integrovaného urbanistického regiónu Eastern Nógrád a Lučenec s národnou a európskou ekonomikou rozvinutím hlavnej cesty č. 21 ▪ zlepšenie podmienok prepravy tovarov a pasažierov v urbanistickom regióne Východného Nogradu rekonštrukciou železničnej trate Hatvan-Salgótarján-Filakovo-Lučenec ▪ zabezpečenie podmienok pre kombinovanú nákladnú dopravu rekonštrukciou železničnej trate Hatvan-Salgótarján- Filakovo-Lučenec ▪ zlepšenie úrovne cestných a železničných križovatiek ▪ možnosť dokončiť železničnú trať Bratislava-Šahy-Balassagyarmat-Lučenec-Košice vybudovaním v súčasnosti chýbajúcej trate medzi Šahami a Balassagyarmatom ▪ prepojenie sídiel na jednotlivých stranách rieky Ipoly vybudovaním nových mostov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ súčasné parametre hlavnej cesty č. 21 spôsobujú, že nie je schopná uniesť zväčšujúce sa množstvo dopravy spôsobené integráciou do EÚ a ekonomickým rozvojom ▪ uskutočnenie prestavby cesty č. 2 na diaľnicu alebo rýchlostnú komunikáciu, avšak vybudovanie rýchlostnej cesty s 2 pruhmi v oboch smeroch v koridore hlavnej cesty č. 21 sa neuskutoční

II.4. Ekonomická štruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Známky javu sťahovania v regióne. ▪ Priemysel má významnú a vymedzenú úlohu v ekonomike regiónu. ▪ Vytvorili sa nové oblasti rozvoja priemyslu. ▪ Existencia materiálnych a technických základní priemyselných podnikov. ▪ Dostupnosť nekovových surových materiálov. ▪ Výstavné a kongresové centrum medzinárodnej úrovne v Lučenci. ▪ Nárast produktivity stavebného priemyslu. ▪ Voľné kapacity v stavebnom priemysle. ▪ Nárast počtu prenocovaní cudzincov. ▪ Prírodné chránené územia sú významnými atrakciami pre turistov. ▪ Mikroregióny Salgótarján and Lučenec, situované na rozdielnych stranách hranice, majú navzájom sa posilňujúce podobné kultúrne a ekonomické vlastnosti ▪ Bohaté kultúrne dedičstvo poskytuje ďalšiu atrakciu pre turizmus. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Malá rôznorodosť priemyslu s nízkou úrovňou produkovania pridanej hodnoty. ▪ Miera zamestnanosti je závislá len od malého počtu podnikov. ▪ Nízka produktivita práce a konkurencieschopnosť podnikov, nízka efektivita priemyselných podnikov vyplývajúca zo zastaraných technológií ▪ Turistické ubytovacie možnosti uspokojujú len nenáročné požiadavky. ▪ Nízky stupeň medzinárodného turizmu. ▪ Nízky záujem investorov v celom regióne. ▪ Miera nezamestnanosti väčšia ako národný priemer. ▪ Nízke percento a aktivity malých a stredných podnikov. ▪ Nízke percento a produktivita sektoru služieb. ▪ Krízová situácia v poľnohospodárstve. ▪ Neschopnosť návratu aktivít tradičného banského a ťažkého priemyslu do konkurencieschopnej lokálnej ekonomiky. ▪ Kríza tradičného priemyslu dodáva regiónu nepriaznivý imidž. ▪ Nedostatočné vytváranie koordinovaného a rezolútneho imidžu a marketingových aktivít.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj ekonomiky vytvára väčší počet nových pracovných príležitostí. ▪ Ako výsledok zlepšenia dopravnej infraštruktúry bude podstatne silnejšia situácia regiónu z pohľadu investorov. ▪ Zakladajúc sa na bohatom kultúrnom dedičstve a atraktívnom prírodnom životnom prostredí, nárast turizmu môže začať ako výsledok koordinovaného rozvoja programu turizmu. ▪ Rast definovaných sektorov miestnej ekonomiky (priemysel, turizmus) bude nasledovaný rozvojom sektora služieb. ▪ Rozvoj miestnej ekonomiky a infraštruktúry poskytuje dobrú príležitosť pre rast cezhraničného maďarsko-slovenského ekonomického a regionálneho rozvoja. ▪ Vďaka ekonomickému rozvoju cezhraničnej spolupráce prebieha vzájomné posilňovanie oboch častí a aglomerácia Lučenec a Salgótarján by mohli vyrásť do dynamického, cezhraničného urbanizovaného regiónu, vytvárajúca tak nový rozvojový pól, podstatný dokonca aj v stredoeurópskom rozsahu. ▪ Potenciál pre vytváranie spoločnej produkčnej zóny Lučenec- Salgótarján. ▪ Nasledujúce sektory priemyslu by mohli priniesť posilnenie rozvoja ekonomiky regiónu: sklenársky a stavebný priemysel, produkcia niektorých oblastí kovového priemyslu, výroba zariadení manažmentu životného prostredia, montáž elektronických častí. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ak by sa ekonomický rozvoj západnej a východnej časti Nógrádskeho okresu stal príliš nevyrovnaný, využitie príležitostí poskytnutých Lučenecko-Salgótarjánskou spolupracou by nebolo možné, napriek plnej spolupráci slovenských partnerov a rozvoju regiónu Lučenec. ▪ Prebiehajúci rozvoj diaľničnej siete poskytne regiónom v podobných situáciách rýchlejší prístup k ekonomickým centrom krajiny a ostatným rozvinutým regiónom EÚ. ▪ Politické zmeny, ktoré bránia cezhraničnému ekonomickému a regionálnemu rozvoju spolupráce alebo ho brzdia sa môžu uskutočniť, avšak potenciál príležitostí poskytovaný rozvojom regiónu Salgótarján a Lučenec s populáciou niekoľko sto tisíc obyvateľov, nebude ľahké využiť pre investovanie. ▪ Investičný kapitál vyberá regióny situované na geograficky dlhších vzdialenostiach – v niektorých prípadoch sú to regióny s lepším imidžom – a ktorým sa ekonomický rozvoj vyhýba. ▪ Ekonomická kríza má negatívny vplyv na podmienky každodenného života, čo vyúsťuje do nárastu negatívneho sociálneho a demografického vývoja, akým je napr. nárast dlhodobej nezamestnanosti, progresívne znižovanie veku populácie, sociálna a ekonomická integrácia Rómov sa stáva čoraz zložitejšou. ▪ Dôsledkom dlhotrvajúcej krízy je, že oblasť sa stáva

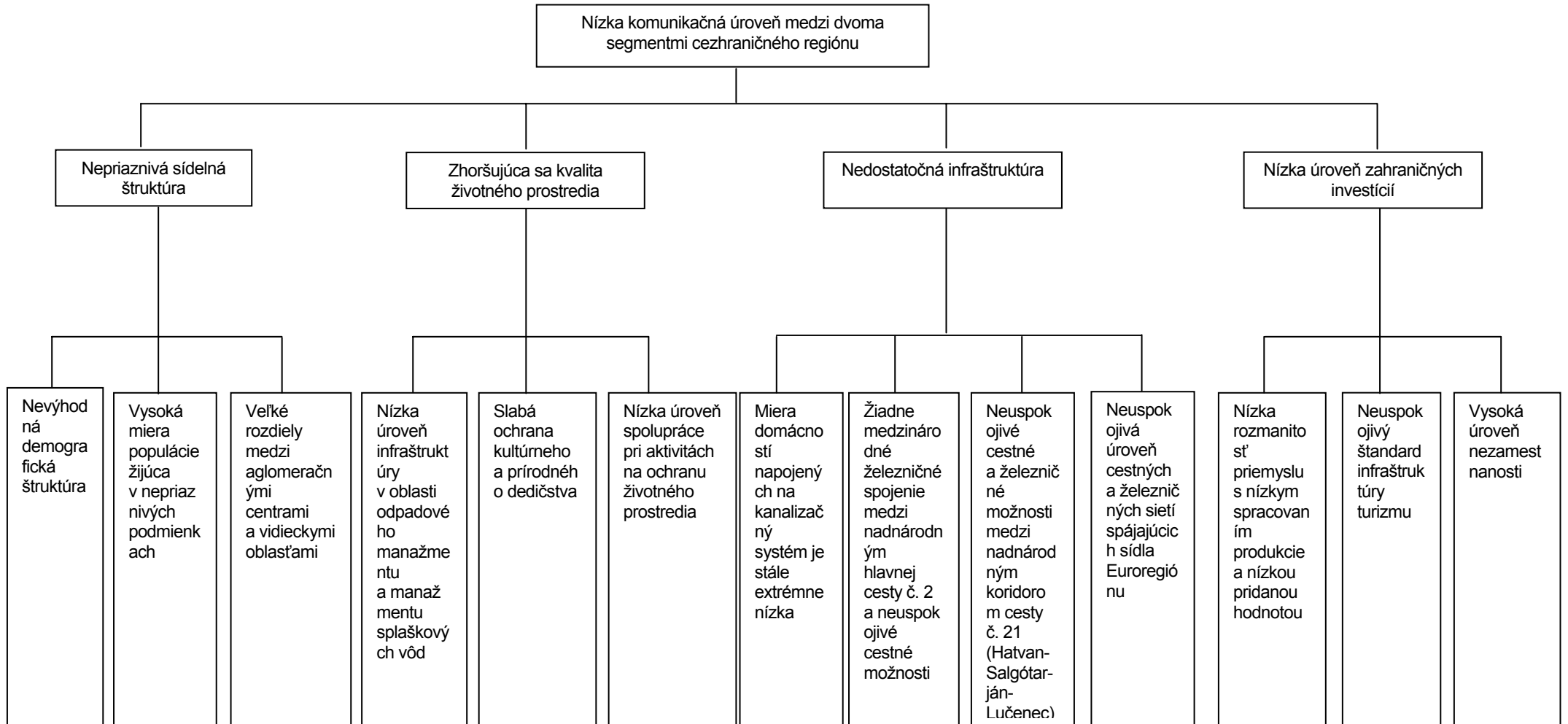
<ul style="list-style-type: none">▪ Koridor Warsaw Katowice - Budapest- Adriatic bude vybudovaný, čo posilní región Lučenca and Salgótarjánu a premiestni sa do centra dvoch riadených ekonomických tokov.	<p>stále čoraz menej zaujímavá pre súkromných investorov, vládny rozvoj a z pohľadu zlepšujúcej sa slovensko-maďarskej spolupráce.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Potrebný rozvoj dopravnej infraštruktúry s a neuskutoční.
--	--

III.

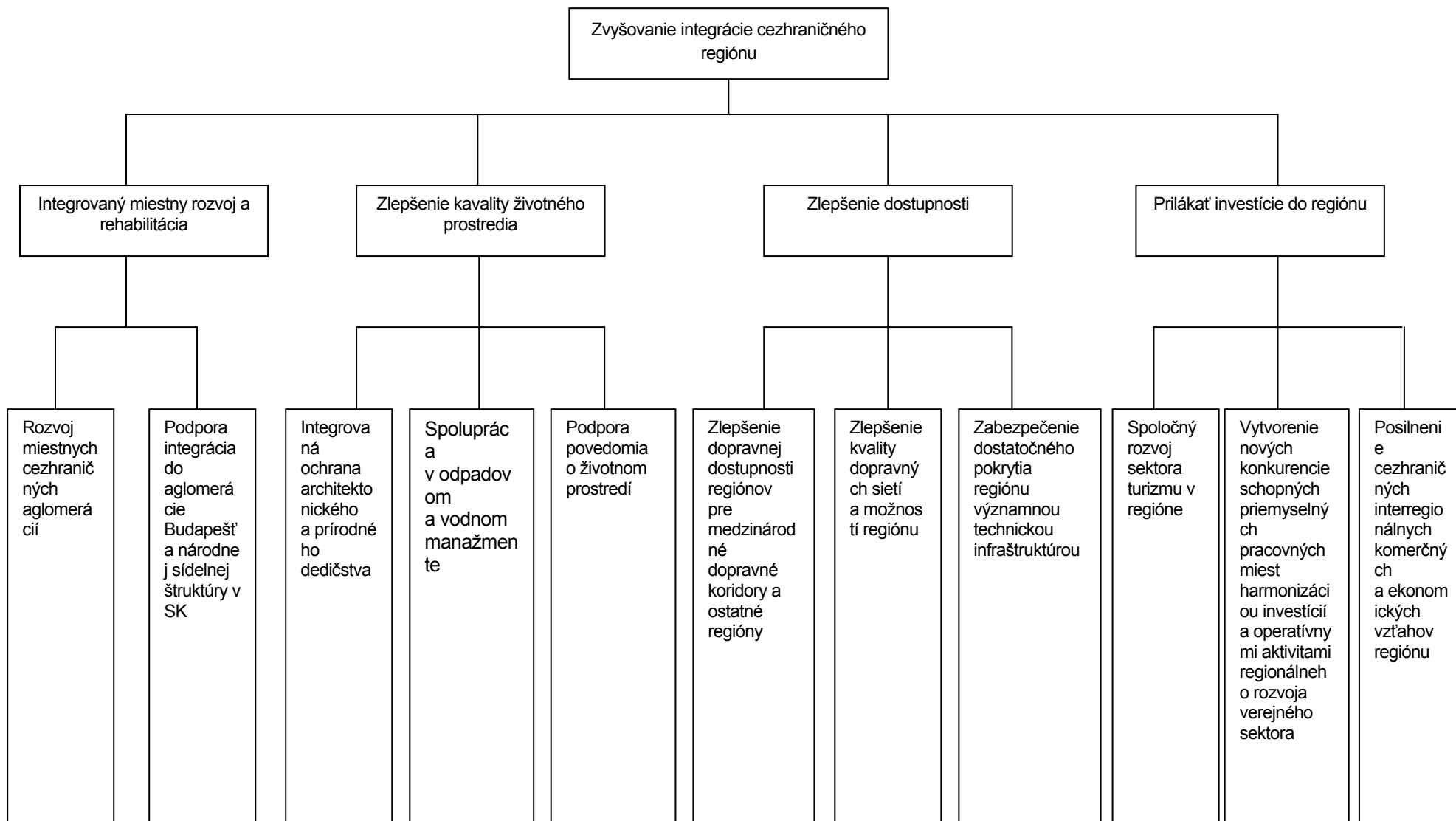
PROBLÉMY A CIELE

III. Stromový diagram reprezentujúci problémy a ciele

III.1. Problémy

III.2. Ciele

IV. CIELE, PRIORITY

IV. Ciele, priority, opatrenia

IV.1. Globálne rozvojové ciele

Zvyšovanie integrácie cezhraničného regiónu.

IV.2. Strategické ciele rozvoja cezhraničného regiónu - Neogradiensis:

Zvyšovanie konkurencieschopnosti Euroregiónu Neogradiensis prostredníctvom podpory ekonomického, sociálneho a kultúrneho rozvoja.

IV.3. Špecifické ciele pre rozvoj cezhraničného regiónu Neogradiensis:

Posilnenie cezhraničnej sídelnej štruktúry Eurio regiónu Neogradiensis a jeho postupná integrácia do globálnych sídelných štruktúr (Banská Bystrica – Zvolen, aglomerácia Budapešť).

Zvýšenie aktivít v oblastiach ochrany životného prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva.

Zvýšenie úrovne dopravnej a technickej infraštruktúry v Euroregióne Neogradiensis a zlepšenie jeho dostupnosti z európskych koridorov (Helsinki koridory).

Zvyšovanie sociálno-ekonomického rozvoja Euroregiónu Neogradiensis, so špeciálnym ohľadom na ľudské zdroje, turizmus a MaSP a vytváranie konkurencieschopných priemyselných pracovných miest.

IV.4. Priority rozvoja cezhraničného regiónu - Neogradiensis

PI: Cezhraničný rozvoj sídelnej štruktúry a jeho integrácia do sídelnej štruktúry Slovenska a Maďarska

- I-1 Vytvorenie vyrovnanej demografickej štruktúry
- I-2 Podpora rozvoja cezhraničnej konkurencieschopnej sídelnej štruktúry prostredníctvom plánovania, rozvoja projektov a vytvárania sietí
- I-3 Rozvoj sociálnych a ľudských zdrojov na cezhraničnej úrovni

PII: Cezhraničná ochrana životného prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva

- II-1 Eliminácia existujúcich environmentálnych záťaží a podpora ekonomického rozvoja prostredníctvom vyspelých technológií chrániacich životné prostredie
- II-2 Integrovaná ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva
- II-3 Rozvoj odpadového manažmentu

PIII : Posilnenie regionálnej dopravnej a technickej infraštruktúry a dostupnosti regiónu

- III-1 Dostupnosť cezhraničného regiónu z medzinárodných koridorov
- III-2 Účinná cezhraničná dopravná sieť v regióne
- III-3 Rozvoj cezhraničnej technickej infraštruktúry

PIV : Rozvoj turizmu, ľudských zdrojov a MaSP

IV-1 Posilnenie trhu práce v cezhraničnom regióne budovaním cezhraničných ekonomických zón

IV-2 Podpora rozvoja cezhraničnej sociálnej infraštruktúry za účelom stabilizácie optimálneho demografického rozvoja regiónu

IV-3 Rozvoj turizmu

IV-4 Podpora MaSP

V.
OPATRENIA A AKTIVITY

V. Opatrenia a aktivity

V.1. PI: Cezhraničný rozvoj sídelnej štruktúry a jeho integrácia do sídelnej štruktúry Slovenska a Maďarska

V.1.1. I-1 Vytváranie vyrovnanej demografickej štruktúry

- Posilnenie rozvoja a rehabilitácie miest ako rozvojových centier

V.1.2. I-2 Podpora rozvoja cezhraničnej konkurencieschopnosti sídelnej štruktúry prostredníctvom plánovania, rozvoja projektov a tvorby sietí

- Príprava a vytváranie operatívnej urbanistickej rehabilitácie a urbanistických rozvojových plánov za účelom rehabilitácie ubúdajúcich a rušiacich sa priemyselných oblastí a regenerácie urbanistických sietí
- Eliminovanie poškodenia životného prostredia s podporou vlády, čo je podmienkou pre nové využitie priemyselných oblastí vo vnútorných častiach miest, v súlade s akčným plánom urbanistického rozvoja, ktorý bude schválený

V.1.3. I-3 Sociálne a ľudské zdroje rozvoja na cezhraničnej úrovni

- Aktivovanie rôznych foriem spolupráce v oblastiach vzdelávania, kultúry, zdravia, sociálnej politiky a športu

V.2. PII: Cezhraničná ochrana životného prostredia, prírodného a kultúrneho dedičstva

V.2.1. II-1 Eliminovanie existujúcich zát'azí na životné prostredie a podpora ekonomického rozvoja vyspelými technológiami s negatívnym vplyvom na životné prostredie

- Zabezpečiť legislatívnu ochranu pre navrhnuté chránené oblasti
- Vytvorenie systému na zachovanie ekologickej stability
- Starostlivosť o zachovanie a rekultivácia environmentálnych elementov
- Podpora environmentálneho vzdelávania na všetkých úrovniach
- Podpora aktivít neziskového sektora v oblasti ochrany životného prostredia
- Príprava a vytvorenie účinnej urbanistickej rehabilitácie a akcií urbanistického rozvoja za účelom rehabilitácie upadajúcich a rušiacich sa priemyselných oblastí a regenerácia urbanistických sietí
- Eliminovanie poškodenia životného prostredia s podporou vlády, čo je podmienkou pre nové využitie priemyselných oblastí vo vnútorných častiach miest v súlade s akčným plánom urbanistického rozvoja, ktorý bude schválený

V.2.2.

II-2 Integrovaná ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva

- Vytvorenie lesného parku v oblasti Lučenec – Veľká nad Ipľom
- Zhodnotenie možnosti využiť termálne vody v Lučenci
- Integrovaná ochrana prírodných hodnôt a architektonického dedičstva v Hollókő, ktoré je súčasťou svetového dedičstva
- Príprava a vytvorenie účinnej urbanistickej rehabilitácie a akcií urbanistického rozvoja za účelom integrovanej ochrany architektonického dedičstva v mestských centrách Lučenec, Veľký Krtíš, Filakovo, Salgótarján, Szécsény a Balassagyarmat

V.2.3.

II-3 Rozvoj odpadového manažmentu

- Vytvorenie kanalizačných sietí a čistenie odpadových vôd prevádzok v sídlach
- Vytvorenie inštitúcií potrebných pre zaobchádzanie s komunálnym a nebezpečným odpadom s pomocou fondov z EÚ

V.3.

PIII : Posilnenie regionálnej dopravnej a technickej infraštruktúry a dostupnosť regiónu

V.3.1.

III-1 Dostupnosť cezhraničného regiónu z medzinárodných koridorov

- Výstavba diaľničných cestných spojení v smere Zvolen – Lučenec – Košice
- Výstavba diaľničných cestných spojení v smere Hatvan - Salgótarján – Lučenec
- Rozvoj dopravných možností v smere Budapešť – Šahy - Banská Bystrica
- Výstavba dvojitých koľajníc v zúženom prechode južného železničného spoja Zvolen – Lučenec - Košice, jeho elektrifikácia a modernizácia v súlade s parametrami AGTC
- Výstavba dvojitých koľajníc v spoji Hatvan - Salgótarján – Lučenec a jeho elektrifikácia
- Rekonštrukcia železničnej trate Šahy – Balassagyarmat – Lučenec
- Podmienky pre kombinovanú dopravu sú vytvárané počas rozvoja medzinárodného dopravného koridoru v severojužnom smere pri harmonizácii cestného a železničného rozvoja
- Rozvoj medzinárodného dopravného koridoru v severojužnom smere na prepojenie najdôležitejšej rozvojovej oblasti strednej časti južného Slovenska (región Lučenec), čo napomôže tomuto regiónu stať sa dynamicky sa rozvíjajúcim cezhraničným urbanizovaným ekonomickým regiónom, spolu s oblasťou Bátonyterenye - Salgótarján
- Zlepšenie dostupnosti východnej urbanistickej oblasti okresu z Budapešti na cesty a taktiež železnice
- Rozvoj hlavnej transportnej siete okresu, uskutočnený tak, aby sa chránili hodnoty prírodného životného prostredia

V.3.2.

III-2 Účinná cezhraničná dopravná sieť v regióne

- Výstavba južnej diaľničnej cesty (v krátkom časovom horizonte) a jej prepojenie na maďarskú hranicu, čím sa zvýši cezhraničné prepojenie regiónu
- Výstavba diaľničnej cesty v smere Lučenec – Fil'akovo – Salgótarján
- Zlepšenie kvality železničnej trate č. 164, Fil'akovo – Šiatorská, Bukovinka – Salgótarján a možnosť vybudovania dvojkoľajnice
- Zlepšenie cesty č. 161 Lučenec – Veľký Krtíš na zlepšenie účinnosti cezhraničnej komunikácie
- Rozvoj dopravnej infraštruktúry za účelom redukovania regionálnych nerovností medzi západnou a východnou časťou Nógrádskeho okresu
- Rozvoj cestnej siete za účelom podpory ekonomického rozvoja husto zaľudneného urbanistického regiónu východného Nógrádu postihnutého ekonomickými ťažkosťami
- Spoločný rozvoj sietí cyklistických chodníkov v cezhraničnom regióne za účelom zabezpečenia možností pre turizmus

V.3.3.

III-3 Rozvoj cezhraničnej technickej infraštruktúry

- Výstavba mostov cez hraničnú rieku
- Rozvoj cestnej siete spájajúcej sídla

V.4.

PIV : Rozvoj turizmu, ľudských zdrojov a malých a stredných podnikateľov

V.4.1.

IV-1 Posilnenie trhu práce v cezhraničnom regióne vytvorením cezhraničných ekonomických zón

- Zabránenie ekonomickému rozdeleniu cezhraničného regiónu
- Rozvoj stredných škôl (osemročné stredné školy, odborné školy) v centrách sídel
- Vytváranie fakúlt vyššieho vzdelávania v Lučenci a Salgótarjáne
- Vytváranie centier pre celoživotné vzdelávanie v centrách sídel
- Vytvorenie medzinárodného výskumného a vzdelávacieho centra v Lučenci
- Spolupráca medzi ekonomickými zónami a Salgótarján - Bátoronyterenyé obchodnými zónami

V.4.2. IV-2 Podpora rozvoja cezhraničnej sociálnej infraštruktúry za účelom stabilizovania optimálneho demografického rozvoja v regióne

- Využívanie existujúceho potenciálu maďarsko-slovenskej/Salgótarján-Losonc spolupráce za účelom doceliť cezhraničný ekonomický rozvoj

V.4.3. IV-3 Rozvoj turizmu

- Zabezpečenie vysokého štandardu turistických služieb v rekreačnej oblasti Ružiná
- Podpora aktívneho turizmu vo vidieckych oblastiach a v horských oblastiach, akými sú Ostrôžky, Revúcka vrchovina, Stolické vrchy, Cerová vrchovina, Cserhát, Karancs-Medves a Mátra.
- Rozvoj rekreačných oblastí, akými sú Látky v horách (oblasť Detva), Kokava nad Rimavicou, Kokava – Háj a Utekáč – Valuška.
- Ďalší rozvoj a podpora turizmu starobilých zrúcanín v prírodnej rezervácii Ipolytarnóc
- Integrovaný rozvoj turistickej infraštruktúry životného prostredia hradu Somoskő
- Príprava a vytvorenie účinnej urbanistickej rehabilitácie a akcií urbanistického rozvoja za účelom integrovanej ochrany architektonického dedičstva v centrách miest Lučenec, Veľký Krtíš, Fil'akovo, Salgótarján, Szécsény a Balassagyarmat
- Spoločné pokračovanie ochrany prírody a rozvoja turizmu v oblastiach prírodnej rezervácie Karancs-Medves a hôr Cerova
- Využívanie prospešných elementov turizmu za účelom doceliť ekonomický rozvoj

V.4.4. IV-4 Podpora MaSP

- Podpora pre nové zelené plochy a hnedé plochy priemyselných parkov s ohľadom na investičné záujmy
- Podpora rozvoja a modernizácie hlavných priemyselných sektorov
- Podpora malých a stredných podnikateľov

VI.
ZÁVERY A PRIPOMIENKY

VI. Závěry a připomienky

VI.1. Závěr

Urbanistická štúdia cezhraničnej oblasti Euroregiónu Neogradiensis je prvým dokumentom, ktorý sa zaoberá špecifickými otázkami regiónu. Na začiatku vstupu oboch krajín do EÚ bola táto spoločná štúdia len určitým úsilím, avšak po jej dokončení sa stala deklarovateľným faktom. Tento dokument ako skrátaná verzia Urbanistickej štúdie cezhraničnej oblasti Euroregiónu Neogradiensis, je výsledkom aktivity trvajúcej počas obdobia troch rokov a obsahuje úpravy vyplývajúce zo zmien uskutočnených v treťom roku. Fakt, že súčasná štúdia odzrkadľuje skutočnú situáciu a podmienky v štyroch vybraných oblastiach, garantuje jasnú víziu skutočných možností ich rozvoja. Z hodnotenia situácie v závere vyplýva, že rozdiely v regióne sú spôsobené regionálnou izoláciou a že jedine rozvoj dopravnej infraštruktúry zabezpečený vypracovávaním spoločných cezhraničných projektov je schopný čeliť tejto výzve.

Táto multilinguálna štúdia je začiatočným bodom pre rast cezhraničnej spolupráce v oblasti priestorového a územného plánovania na úrovni euroregiónu, zahrňujúc pritom aj úroveň mikroregiónov.

VI.2. Pripomienky

Ďalšia fáza bude zahŕňať podrobné rozpracovanie kľúčových projektov identifikovaných tu nižšie a aj v kapitole č. VIII., a oficiálne akceptovať túto štúdiu na úrovni regionálnych zástupcov. Tieto aktivity by mali byť posilnené z podporných prostriedkov EÚ, najmä INTERREGU IIIA. Potreba zosilnenia informačných tokov a výmeny skúseností by sa mala uskutočniť medzi dvoma časťami cezhraničného regiónu s cieľom:

- ďalší rozvoj strednodobého rozvojového operačného programu (stratégie) v súlade s dlhodobými intenciami regionálneho rozvoja popísanými v urbanistickej štúdii, za účelom vytvoriť podmienky pre ich postupné uskutočnenie
- vytvoriť podmienky (najmä spôsobom prípravy rozvojových projektov) pre nárast prostriedkov z EÚ a štátu a prilákať tak nových investorov do Euroregiónu Neogradiensis.
- integrovať sa do vytvárajúcich sa štúdií pripojených týmto spôsobom, evolúcia susedných rozvojových osí, najmä miest Ipolského údolia (Veľký Krtíš-Balassagyarmat-Szécsény-Lučenec)
- vypracovanie rozvojovej štúdie sídelných centier Euroregiónu Neogradiensis
- poskytnúť systematickú podporu zvyšovaniu kvality dopravných spojení v osiach Budapešť-Rétság-Veľký Krtíš-Balassagyarmat;
- obnoviť železničnú trať pozdĺž rieky Ipoly na prepojenie Šahy – Balassagyarmat a potom pokračovať na Veľký Krtíš–Lučenec, formou projektu vzájomného partnerstva a spolupráce
- systematicky plniť projektový zásobník EUROREG NEO

VII.

STRATÉGIA IMPLEMENTÁCIE

VII. Stratégia implementácie

Táto štúdia je vyvíjajúci sa dokument periodicky monitorovaný a dopĺňaný novými projektmi. Efektívna cezhraničná spolupráca si vyžaduje vytvorenie inštitucionálneho rámca.

VII.1. Inštitucionálny rámecy

Riadiaci a implementačný výbor (RIV)

SEKRETARIÁT EUROREGIÓN NEOGRADIENSIS

RDA Lučenec

Nógrád County Regional Development Council

Regional Development Council of North Hungary Region

Asociácie miestnych vlád pre rozvoj mikroregiónov

Slovenská a maďarska regionalné obchadny a priemyselny komory

Finančné zdroje:

Národné orgány príslušných krajín majúce na starosti riadenie podpory z EÚ

Regionálne rozvojové councils a agentúry

Asociácie miestnych vlád pre rozvoj mikroregiónov

Private sector / PPP

Implementačný orgány (IO):

Lučenec Regional Development Agency

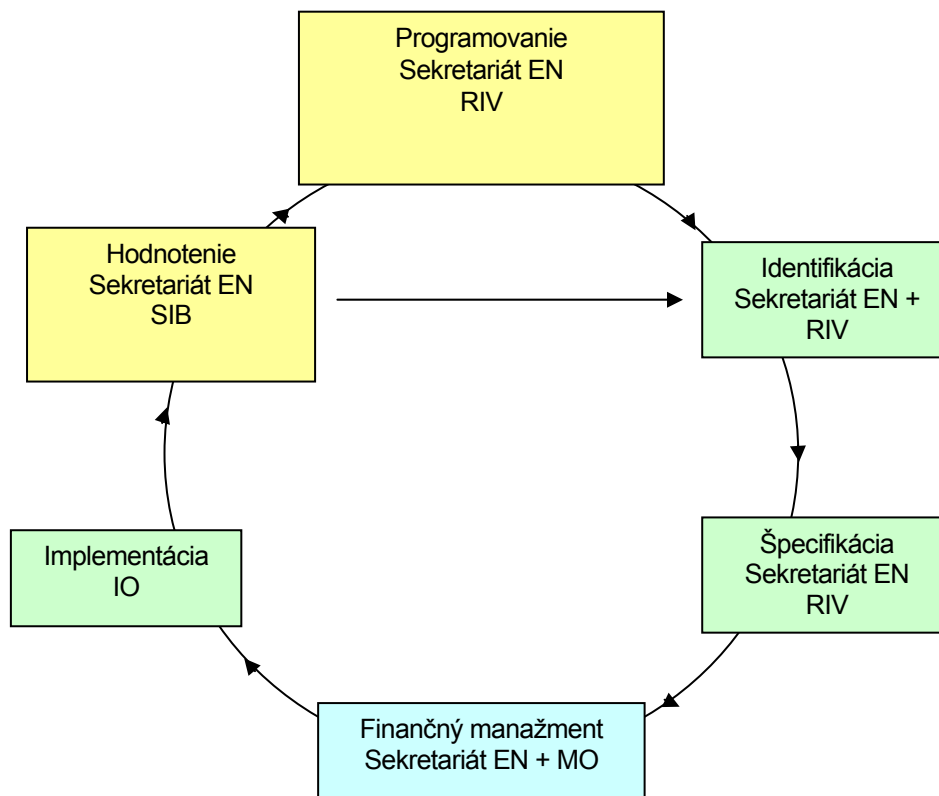
Nógrád County Regional Development Agency

Development organisations of the micro-regions

Monitorovací orgán (MO): fórum expertov a miestnych politikov

Zoskupenie problémov kvôli zaostalému postaveniu budúcich regiónov EÚ, odkrytých súčasnou štúdiou, by malo byť zrealizované spôsobom, ktorý je v súlade s návrhmi projektového cyklu Európskej komisie.

VII.2. Projektový cyklus

Programovacia fáza –V svojej urbanistickej štúdií pre cezhraničnú oblasť Euroregión Neogradiensis vyvinula túto dôkladnú analýzu. Priority a opatrenia zvažujúce dlhotrvajúci rozvoj cezhraničného regiónu tu boli načrtnuté. Riadaci a implementačný výbor akceptovať program.

Identifikačná fáza – RDA Lučenec v spolupráci s aktérmi maďarských členov riadiaceho a implementačného výboru formovali projekty integrujúce sa do častí projektového zásobníka. Niektoré projekty s objavujú v kapitole č. VIII. súčasnej štúdie. Zahnuté inštitúcie sa budú zaoberať pokračujúcou identifikáciou operačných projektov.

Špecifikačná fáza – Inštitúcie podriaďujúce sa návrhom budú vyberať z projektovej osnovy konkrétny projekt, berúc pri tom do úvahy jeho aktuálnosť, udržateľnosť a možnosti financovania.

Finančný manažment – súvisí so špecifickými fázami. Je to úloha SIB stanoviť optimálne riešenie financovania realizujúceho sa vybraného projektu. Vzhľadom na to, že tento región je cezhraničná oblasť, navrhované finančné riešenie bude založené najmä na štrukturálnych fondoch EÚ INTERREG IIIA Slovakia-Hungary- Ukraine.

Implementačná fáza – Uskutočnenie vybraných projektov sa predovšetkým zakladá na INTERREGu IIIA.

Hodnotenie – Riešiteľ projektu spolu so sekretariátom Euroregiónu Neogradiensis bude hodnotiť pokrok a určovať ďalšie kroky. Keďže sa jedná o dlhodobú štúdiu, konečný termín pre hodnotenie návrhov bude v roku 2007, keď bude projektový cyklus 2002-2006 ukončený.

VIII.

PROJEKTOVÝ ZÁSOBNÍK

VIII. Projektový zásobník

VIII.1. Prioritné projekty za maďarskú stranu

VIII.1.1. Ľudské zdroje, sídelná štruktúra a životná úroveň

- Jednotný mestský rozvojový projekt k rozvoju centier mikroregiónu
- Integrovaná rehabilitácia obcí
- Kultúrny, vzdelávací, sociálny a zdravotný program pre uchovanie populácie v mikroregióne
- Školiaci plán pre rómsku populáciu

VIII.1.2. Životné prostredie, ochrana prírody a krajiny

- Eliminovanie negatívneho účinku v minulosti poškodených prírodných oblastí
- Zachovanie a rehabilitácia prírodného rázu krajiny, ako podmienky pre rozvoj turizmu
- Integrovaná ochrana a propagácia kultúrneho dedičstva ako podmienky pre rozvoj turizmu

VIII.1.3. Dopravná a technická infraštruktúra

- Prioritný je rozvoj hlavnej cestnej komunikácie číslo 2 a číslo 21 na autostrádu s dvomi pruhmi pre každý smer
- Rekonštrukcia diaľnice Hatvan-Salgótarján- štátna hranica
- Rekonštrukcia diaľnice Šahy-Balabbagyrmat-Ipolytarnóc
- Opätovné premostenie cez rieku Ipeľ
- Rozvoj cestnej siete prepojením mikroregiónu zo sídlami
- Vybudovanie cyklotrás, a tým podporiť rozvoj turizmu
- Zvyšovať mieru obytných jednotiek napojených na kanalizačný systém a sídelný odtokový systém, predovšetkým vybudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd v Bátonyterenye

VIII.1.4. Ekonomická štruktúra

- Zvýšiť ekonomickú výkonnosť regiónu
- Zvýšiť mieru zamestnanosti, podstatne znížiť nezamestnanosť
- Prostredníctvom sociálno-ekonomického programu pomôcť rómskej populácii začleniť sa

- Vytvorenie nových, konkurencieschopných pracovných miest v priemysle, harmonizáciou investícií na vytváranie pracovných miest a účinnými regionálnymi rozvojovými aktivitami miestnych a národných správ
- Posilniť transregionálny obchodný a ekonomický vzťah v regióne so súčasnými a budúcimi členmi EÚ
- Posilniť cezhraničnú a interregionálnu obchodný a ekonomický vzťah v regióne
- Rozvoj turizmu
- Rozvoj malého a stredného podnikania

VIII.2. Priority projektu na slovenskej strane

VIII.2.1. Ľudské zdroje, sídelná štruktúra a životná úroveň

- Rozvíjať integrované projekty rozvoja centier Euroregiónu orientovaných na zväčšovanie ich konkurencieschopnosti, s možnosťou využívania aglomerácie Budapešť
- Rozvíjať celkovú obnovu krajiny orientovanú na zlepšenie kvality životnej úrovne a rozvoj turizmu podporovaného trvalo udržateľným rozvojom poľnohospodárstva, lesníctva a vodného hospodárstva
- Zväčšovanie konkurencieschopnosti centier regiónu prostredníctvom integrácie projektov rozvoja, vypracovávaním územných plánov a plánov sociálneho a poľnohospodárskeho rozvoja
- Zintenzívnenie kontaktov medzi Lučencom a Salgotariánom a vytváranie integrovaných cezhraničných aglomerácií
- Podpora postupnej eliminácie nepriaznivej demografickej a vzdelávacej štruktúry populácie, vrátane školiacich programov pre Rómsku populáciu

VIII.2.2. Ochrana životného prostredia, prírody a krajiny

- Vypracovávanie štúdií a dokumentov vytvárajúcich podmienky pre zlepšenie životného prostredia
- Systematicky riešiť otázky vodného hospodárstva s cieľom zabezpečiť dostatok vodných zdrojov pre zásobovanie pitnou vodou, rozvoj turizmu a rybný priemysel
- Redukovanie množstva odpadu zavedením bezodpadových a nízko odpadových technológií postupným cenením si odpadu

- Reštrukturalizácia manažmentu v krajine so súladom s jeho prírodným potenciálom
- Zachovanie historického dedičstva pre ďalšie generácie (Filakovský hrad, Modrý Kameň, zachovanie Židovskej synagógy v Lučenci, rekonštrukcia hradu v Želiezovciach)
- Ochrana prírodného dedičstva(lesný park – Ľadovo, využitie minerálnych prameňov Bušince)

VIII.2.3. Dopravná a technická infraštruktúra

- Výstavba diaľnice v línii medzinárodného ťahu E571 (Zvolen – Lučenec – Košice) s označením R2
- Modernizácia železničnej komunikácie, zriadenie dvoch tratí, elektrifikácie a prebudovanie na parametre AGTC trať č. 160 (Zvolen – Lučenec – Košice)
- Prepojenie južného dopravného koridoru na navrhovanú diaľnicu R2 and železničný uzol Lučenec
- Modernizácia a rozširovanie dopravného koridoru sever - juh (Lučenec – Salgótarján – Hatvan – Budapešť), čím sa zabezpečí prepojenie regiónu na dopravné siete európskeho významu
- Vybudovanie cezhraničných križovatiek a mostov cez rieku Ipel'
- Vybudovanie energetických zdrojov PPC južne od Lučenca
- Rozvoj komunikačných systémov
- Využitie potenciálu medzinárodných plynovodov

VIII.2.4. Ekonomická štruktúra

- Zlepšovanie ekonomických možností regiónu
- Zlepšovanie miery nezamestnanosti, podstatné znižovanie nezamestnanosti
- Sociálno-ekonomická schéma zamestnanosti za účelom začlenenia sa Rómskej populácie
- Vytvorenie nových, konkurencieschopných pracovných miest v priemysle, harmonizáciou investícií na vytváranie pracovných miest a účinnými regionálnymi rozvojovými aktivitami miestnych a národných správ
- Posilniť transregionálny obchodný a ekonomický vzťah v regióne so súčasnými a budúcimi členmi EÚ
- Posilniť cezhraničnú a interregionálnu obchodný a ekonomický vzťah v regióne
- Rozvoj turizmu
- Rozvoj malého a stredného podnikania

IX.

SPATIAL DEVELOPMENT CONCEPT

**TÉRSZERKEZETI FEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓ**

KONCEPCIA ÚZEMNÉHO ROZVOJA

Impact of metrop.1.jpg

**IMPACT OF METROPOLIS
URBAN DEVELOPMENT STUDY OF CROSSBORDER AREA**

**A METROPOLISZOK HATÁSA
A HATÁRON ÁTNYÚLÓ TÉRSÉG URBANISZTIKAI TANULMÁNYTERVE**

LEGEND	JELMAGYARÁZAT
BORDER	HATÁR
National	Országhatár
Regional	Megyehatár
District	Kistérségi határ
AXES OF URBAN DEVELOPMENT	URBANISZTIKAI FEJLŐDÉSI TENGEY
Primary axes	Első fokú
Secondary axes	Másod fokú
Primary axes – prospect	Első fokú – tervezett
Secondary axes – prospect	Másod fokú – tervezett
TRANSPORT NETWORK	KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT
Highway	Gyorsforgalmi út
Highway – proposal	Gyorsforgalmi út – rövid távú tervezett
Highway – prospect	Gyorsforgalmi út – hosszú távú tervezett
1st class road	Első rendű főút
2nd class road	Másod rendű főút
RAILWAY NETWORK	VASÚTI HÁLÓZAT
International level	Nemzetközi szint
National level	Országos szint
Regional level	Regionális szint

Proposal.jpg

Proposal_legend.jpg

SETTLEMENT STRUCTURE – PROPOSAL
URBAN DEVELOPMENT STUDY OF CROSSBORDER AREA
A TELEPÜLÉS-STRUKTÚRA ALAPVÁZLATA – TERVEZET
A HATÁRON ÁTNYÚLÓ TÉRSÉG URBANISZTIKAI TANULMÁNYTERVE
GENERÁLNA SCHÉMA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

BORDER	HATÁR	HRANICA
National	Országhatár	Štát
District (SK – District Border, H – Microregion Border)	SK – kerülethatár, H – kistérség határ	SK – okres, H - malý okres
Interested area	Vizsgált terület lehatárolása	Riešené územie
GRAVITY ZONES OF SETTLEMENTS	TELEPÜLÉSEK VONZÁSKÖRZETE	ŤAŽISKO OSIDLENIA
First level – core zone of settlement pole	Első szint – a települési pólus belső zónája	Prvá úroveň – jádrové pásmo ťažiska osidlenia
First level – suburban zone of settlement pole	Első szint – a települési pólus szuburbanizációs zónája	Prvá úroveň – primestské pásmo ťažiska osidlenia
First level – marginal zone of settlement pole	Első szint – a települési pólus szélső zónája	Prvá úroveň – okrajové pásmo ťažiska osidlenia
Second level	Második szint	Druhá úroveň
Tercial level 1st and 2nd group	Harmadik szint 1. és 2. csoport / helyi jelentőségű	Tretia úroveň, 1. a 2. skupina
Associated centre of settlement pole	Település pólushoz kapcsolódó jelentős város	Pridružené centrum ťažiska osidlenia
CROSSBORDER AGGLOMERATION	HATÁRON ÁTNYÚLÓ TERÜLET	
Lučenec – Salgótarján	Losonc – Salgótarján	Lučenec – Salgótarján
DEVELOPMENT AXES	FEJLŐDÉSI TENGELYEK	ROZVOJOVÁ OS
1st level	Első fokú tengely	1. stupňa
2nd level	Másod fokú tengely	2. stupňa
3rd level	Harmad fokú tengely	3. stupňa
4th level	Negyed fokú tengely	4. stupňa
RECREATION AND TOURISM	REKREÁCIÓ ÉS TURIZMUS	REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
Recreation and tourism centre	Rekreációs és turisztikai központ	Centrum rekreácie a cestovného ruchu
Treatment spa	Gyógyfürdő	Liečebné kúpele
Municipality – recreation and tourism centre	Helyi rekreációs és turisztikai központ	Obec – strdisko rekreácie a turistiky
Visited excursion spot	Látogatott kiránduló hely	Navštevované vyletné miesto
Cultural monument	Kulturális örökség	Kultúra pamiatka
Word Cultural Heritage UNESCO	UNESCO Világörökség	Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO
ROAD NETWORK	ÚTHÁLÓZAT	CESTNÁ SIETĚ
Highway	Autópálya	Diaľnica
Speedway	Gyorsforgalmi út	Rýchlostná komunikácia
1st class road (Primary road)	Első rendű főút	Cesta 1. triedy
2nd class road (Secondary road)	Másod rendű főút	Cesta 2. triedy
RAILWAY LINE	VASÚTVONAL	ŽELEZNIČNÁ TRAŤ
Main	Fővonal	Hlavná
Region	Regionális vonal	Regionálna
Settlement	Település	Sídlo
Lake	Tó	Vodná plocha
River	Folyó	Vodný tok
Forest	Erdő	Les

Major.jpg

Majos_legend.jpg

**MAJOR PROJECTS OF TERRITORIAL DEVELOPMENT
URBAN DEVELOPMENT STUDY OF CROSSBORDER AREA
A TERÜLETFEJLESZTÉS FONTOSABB PROJEKTJEI
A HATÁRON ÁTNYÚLÓ TÉRSÉG URBANISZTIKAI TANULMÁNYTERVE
HLAVNÉ PROJEKTY ÚZEMNÉHO ROZVOJA**

BORDER	HATÁR	HRANICA
National	Országhatár	Štát
District (SK – District Border, H – Microregion Border)	SK – kerülethatár, H – kistérség határ	SK – okres, H - malý okres
Area of interest	Vizsgált terület lehatárolása	Riešené územie
PROJECTS	PROJEKT	PROJEKTY
Need for solving of the transport corridor (road and railway)	Fejlesztendő közlekedési folyosók (út és vasút)	
Railway line modernisation	Vasúti fővonal modernizációja	
Terminal station construction for the camion transport	Tervezett kamionterminál	
CROSSBORDER CO-OPERATION	HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS	
	Első szint	1. skupina
	Második szint	2. skupina
ECONOMIC ZONE AREA, CONVENIENT LOCALISATION FOR THE INVESTMENT CREATING NEW LABOUR OPPORTUNITIES, INDUSTRIAL PARKS CONSTRUCTION	GAZDASÁGI ÖVEZET TERÜLETE, ÚJ MUNKAHELYEK TEREMTŐ BERUHZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSÁ-RA, IPARI PARKOK ÉPÍTÉSÉRE ALKALMAS	
1st level	Első szint	1. skupina
2nd level	Második szint	2. skupina
Convenient area for the tourism development	Turisztikai fejlesztésre alkalmas terület	
Development of the existing industrial parks (Hungarian side)	A meglévő ipari parkok fejlesztése	
Rehabilitation of the cities, elaboration the development programmes	Városok rehabilitációja, fejlesztési programok kidolgozása	
Steam – gas cycle	Erőmű	
Recreation formation	Rekreáció	
Treatment spa	Gyógyfürdő	Liečebné kúpele
Municipality – recreation and tourism centre	Helyi rekreációs és turisztikai központ	Obec – strdisko rekreácie a turistiky
Visited excursion spot	Látogatott kiránduló hely	Navštevované vyletné miesto
Cultural monument	Kulturális örökség	Kultúrna pamiatka
Word Cultural Heritage UNESCO	UNESCO Világörökség	Svetové kultúrne dedičstvo UNESCO